

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-2056/22-E

Název	Základní škola, Třemošnice, okres Chrudim
Sídlo	Internátní 217, 538 43 Třemošnice
E-mail	zskola@tremosnice.cz
IČO	70 989 176
Identifikátor	600 090 639
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Lubomír Marek
Zřizovatel	město Třemošnice
Místo inspekční činnosti	Internátní 217, Třemošnice
Inspekční činnost na místě	24. až 26. 1. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola, Třemošnice, okres Chrudim (dále „škola“) vykonává činnost základní školy a školní družiny.

Ve škole se v době inspekční činnosti vzdělávalo v 15 třídách 294 žáků z města a blízkého okolí. Z důvodu dopravní obslužnosti začíná vyučování v 7:25 hodin. Od poslední inspekční činnosti v roce 2016 se zvýšil počet žáků o 28 a počet tříd z 12 na 15. Podpůrná opatření ve vzdělávání byla poskytována 40 žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola vytváří podmínky pro 33 žáků s odlišným mateřským jazykem, z toho 21 žákům z Ukrajiny. Vzdělávání v základní škole je vedeno podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání *Škola pro každého*. Ve školní družině je zájmové vzdělávání organizováno ve třech odděleních, přihlášeno bylo 85 žáků (pět volných míst). Činnost vychází z cílů školního vzdělávacího programu pro školní družinu *S kamarády poznáváme svět*. Školní stravování pro žáky a zaměstnance zajišťuje *Školní jídelna Třemošnice* v objektu školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy ve vedoucí funkci využívá dlouholeté zkušenosti a znalost místních podmínek. Na rozvoji školy se podílí zřizovatel, pedagogové, svými náměty sdružení zákonných zástupců i žáci prostřednictvím školního parlamentu. Vedení školy provádí pravidelně vlastní analýzu své činnosti, vyhodnocení je v dílčích oblastech formulované obecně. Daří se zlepšovat materiální podmínky, méně konkrétní je vyhodnocování úrovně poskytovaného vzdělávání. Delegování pravomocí a úkolů na zástupce a další pedagogy vykonávající specializované činnosti je jasně vymezené.

Kontrolní a hodnotící činnost vedení školy uskutečňuje průběžně, ale pro další obohacování práce učitelů by bylo účelné je zpřesnit. Vhodné je např. stanovit počet hospitací i vzájemných, sledovat diferenciaci a individualizaci náročnosti úloh, efektivitu forem a metod práce, funkčnost poskytovaných podpůrných opatření včetně jasných závěrů a doporučení. Podle organizačních možností do hospitační činnosti více zapojit výchovnou poradkyni, popřípadě vedoucí metodických orgánů.

Pedagogický sbor školy se obměnil a rozšířil. Délka pedagogické praxe učitelů je různá, pro vedení školy je vzhledem k dané lokalitě obtížnější získávat nové pedagogy. Chybí učitelé např. s odbornou kvalifikací pro dějepis a chemii, tím je omezena vzájemná konzultace k volbě vzdělávacích strategií, učivu i nastavení úrovně požadavků na žáky. Ve škole je vyšší počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků s odlišným mateřským jazykem, to klade na učitele zvýšené nároky. Podporu jim ve výuce poskytuje osm asistentů pedagoga, v dopoledním vyučování tuto činnost vykonávají i odborně kvalifikované vychovatelky školní družiny.

Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků a umožňuje jim účast na vzdělávacích akcích v souladu s jejich odborností. Účast byla omezena v období distanční výuky, učitelé ale získávali další znalosti využitelné v praxi formou webinářů. Patrné je zaměření na rozvoj digitálních kompetencí žáků a rozvoj gramotností v souvislosti s úpravou příslušného školního vzdělávacího programu od tohoto školního roku. Přínosná pro práci školní družiny je účast vedoucí vychovatelky na celostátním semináři zaměřeném na témata zájmového vzdělávání.

Materiální podmínky školy se průběžně zlepšují. Ve spolupráci se zřizovatelem se v poslední době uskutečnily finančně nákladné akce (např. výměna vstupních dveří, oken, pro úsporu energií instalace fotovoltaiky). Mimořádně zdařilá byla rekonstrukce sociálního zařízení ve všech patrech v jedné části budovy. Výtvarné a materiálové provedení je ojedinělé a pro žáky nastavuje výchovný efekt ve vztahu k užívanému majetku. Kontrastem jsou ale obdobná zařízení v jiné části školní budovy, která jsou zastaralá.

Pro relaxaci žáků o přestávkách bylo na chodbách vytvořeno několik vhodných odpočinkových míst.

Pozitivem pro školní družinu je udržení samostatných heren pro jednotlivá oddělení a od poslední inspekce také vybavení novým moderním nábytkem. Prostředí je příjemné, estetická úroveň heren se výrazně zvýšila. Vedení školy dalšími finančními prostředky podporuje nákup nových her, hraček a výtvarného materiálu, Výběr činností se tak zpestřuje. Pozornost je věnována i obměně vybavení, učebních pomůcek i prostředků digitálních technologií z dotačních titulů, což má pozitivní dopad na úroveň výuky. Výhodná poloha školy v blízkosti různých sportovišť, lesa, přírodního parku nabízí dobré podmínky pro rozvoj pohybových dovedností žáků a vzdělávání mimo třídu. Nově je doplňuje i vybudovaná *Zahrada smyslů* z dalších dotačních zdrojů. Z mimorozpočtových finančních prostředků je zajišťováno např. doučování žáků s rizikem školního neúspěchu, projektové dny ve výuce i mimo ni a podpora kariérového poradenství.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání na prvním stupni mělo různou úroveň, promítala se do ní délka pedagogické praxe učitele, osvojené metodické postupy, ale také složení a počet žáků ve třídě. Zkušené učitelky dobře vedou žáky k osvojování učebních návyků, zřejmé bylo zautomatizování učebních postupů a dodržování nastavených pravidel. Hodiny byly organizačně promyšlené, převážně bez časových prodlev. Vzdělávací cíle byly častěji zaměřovány za téma hodiny, konkrétní přínos výuky pro žáky nebyl vždy zřejmý. Práce s cílem hodiny je příležitostí pro zařazení tématu do dalšího vzdělávání pedagogů (např. společné vzdělávání, dostupné webináře, odborná literatura, samostudium).

Převažovalo frontální vedení hodin a smysluplná samostatná práce žáků. Metody vedoucí ke spolupráci žáků ve dvojicích a ve skupinách by bylo vhodné zařazovat častěji. Žáci se tak učí různým stylům učení, diskutovat a respektovat jiné návrhy řešení úkolů. Pro udržení pozornosti žáků byly v části hodin zařazeny krátké relaxační chvílky nebo pohybové aktivity včetně rytmizace. Jen občas byly účelně a zdařile využity situace pro rozvoj postojů. Zájem žáků o probírané přírodovědné učivo byl podpořen praktickými činnostmi s reálnými pomůckami, žáci tak museli propojovat více znalosti a dovednosti a pracovat s chybou. Práce asistentky pedagoga v hodině byla přínosná pro žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, méně pro ostatní žáky a částečně i učitele. Ke zefektivnění vzájemné spolupráce je vhodné nastavit jasná pravidla. Dostatek času byl věnován vyhledávání informací, analyzování a propojování souvislostí v literárním textu. Pozornost byla věnována plynulosti čtení, kterou na dobré úrovni ovládali i žáci s odlišným mateřským jazykem. Snadnější zapamatování matematického učiva mladších žáků bylo podpořeno mnoha názornými pomůckami, střídáním činností a průběžně i povzbuzujícím hodnocením. Práce žáků s digitálními technologiemi byla méně častá. Vhodné je vytvářet více příležitostí pro její pravidelnější využití k rozvoji digitální kompetence žáků.

Ve výuce na druhém stupni byl cíl výuky rovněž často zaměřován za téma hodiny. Učitelé pouze v některých hodinách dokázali účelně pracovat s cíli, které byly zaměřené na žáka, což v závěru vedlo k opomíjení vyhodnocení účinnosti výuky. Učitelé přistupovali k žákům s pozitivním očekáváním a tím více podporovali jejich učení. Zpravidla vyváženě i účelně střídali frontálně vedenou výuku se samostatnou prací žáků. K rozvoji jejich spolupráce byly ve větší části hodin zařazeny aktivity ve dvojicích nebo skupinách. Zájem o učivo pedagogové podporovali zařazováním zajímavostí k tématu, názornými pomůckami a zčásti i multimediálními prostředky s cílem vizualizovat učivo pro jeho účinnější upevnění

a procvičení. Někteří učitelé v průběhu výuky systematicky zjišťovali jejich porozumění tématu, postupu práce. Žáci se neostýchali doptávat v případě nejasností a neobávali se chybovat. Účinnost osvojování cizích jazyků zvyšovalo propojení s reálnými situacemi běžného života, vedení hodin výhradně v daném cizím jazyce, zařazování poslechových ukázek. Vedení žáků k diskuzi o souvislostech mezi jevy a vlastní argumentaci bylo zřejmé ve více hodinách.

Pro výraznější podporu rychlejších nebo nadanějších žáků, případně se zájmem o určité téma, byla výuka na obou stupních diferencovaná jen v malé míře. Pravidelnou součástí výuky byla v různých formách kontrola správnosti úkolů a krátké ověřování pochopení učiva. Pouze výjimečně bylo zřejmé, že žáci jsou zvyklí na vlastní či vzájemné vrstevnické hodnocení a umí ho účelně používat. Hodiny byly většinou uzavřeny slovní pochvalou žáků. V dalším období je potřebné realizovat konkrétní shrnutí obsahu a výsledků vyučovací hodiny a rozvíjet formativní hodnocení. Žáci si tak více uvědomí souvislosti o pokroku svého učení a učitelé získají zpětnou vazbu využitelnou pro další individualizaci nebo diferenciaci vzdělávacích cílů.

Zájmové vzdělávání ve školní družině svými náměty a vyváženým poměrem řízených a spontánních činností přirozeně rozvíjí a doplňuje učivo prvního stupně. Po vyučování mají žáci mnoho příležitostí pro výtvarnou činnost, rozvoj pohybových dovedností nebo osvojování pravidel silničního provozu na školním dopravním hřišti. Školní družina se podílí i na prezentaci školy na veřejnosti např. tanečním vystoupením děvčat na školní akademii nebo výtvarnými pracemi žáků na vánoční výstavě v galerii města. Tematické oslavy a různé soutěže přispívají k utváření dobrých kamarádských vztahů a organizaci volného času žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Získané vědomosti a dovednosti žáků učitelé průběžně sledují a ověřují obvyklými hodnoticími nástroji. Celkové i individuální výsledky vzdělávání jsou vyhodnocovány pravidelně za každé čtvrtletí školního roku zejména při jednání pedagogické rady, částečně se výsledky zabývají také metodické orgány. Průběžné i souhrnné výsledky škola eviduje v elektronickém systému školy, podrobnější informace o vzdělávání svého dítěte získávají zákonní zástupci při konzultacích s učiteli nebo na třídních schůzkách.

Ve školním roce 2021/2022 celkově prospělo s vyznamenáním 56 % žáků (na prvním stupni 74 % žáků, na druhém stupni 45 % žáků), 3 žáci neprospěli. Ve srovnání s předchozí inspekční činností se úspěšnost žáků druhého stupně zvýšila a počet neprospívajících se snížil. Pozitivním zjištěním jsou průměrné výsledky vzdělávání žáků šestého ročníku, které nebyly ve srovnání s výsledky v předchozím ročníku výrazně horší. Přejít na systém výuky druhého stupně byl postupný a k žákům vstřícný. Většina žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nespadá do oblasti rizika školního neúspěchu. Pro další hodnotící období je potřebné zvažovat a nastavit podporu žákům, které se nedaří motivovat v určitých předmětech a hodnocení výrazně vybočuje oproti výsledkům v ostatních předmětech. Sníženým stupněm z chování byl hodnocen v uplynulém školním roce pouze jeden žák (porušování školního řádu a nevhodné chování ke spolužákům). Průměrný počet zameškaných omluvených hodin (123) na každého žáka odpovídá průměru zameškaných hodin škol srovnatelné velikosti. Do řešení vysoké absence několika žáků škola zapojila příslušné orgány např. odbor sociálně-právní ochrany dětí nebo školská poradenská zařízení.

Školní poradenský tým průběžně sleduje signály rizikového chování žáků. V případě závažnějšího problému následuje bezprostřední intervence a individuální projednání dalšího postupu se zákonnými zástupci žáka. Příznivou školní atmosféru podporuje oceňování žáků,

počet pochval významně převyšuje kázeňská opatření. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami koordinuje výchovná poradkyně, která spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními a informuje pedagogy o obsahu doporučení pro jednotlivé žáky. Pro ověřování jejich naplňování má vzhledem ke své přímé vyučovací povinnosti méně příležitostí. Žákům s odlišným mateřským jazykem, zejména z Ukrajiny, je poskytována individuálně nastavená podpora, tím se zlepšuje jejich sociální začleňování do třídních kolektivů. Žákům neprospívajícím a žákům ohroženým školním neúspěchem škola zajišťuje zejména doučovací aktivity a individuální konzultace. Prevence rizikového chování žáků je nedílnou součástí obsahu vzdělávání. Ve třídách probíhají preventivní programy s cílem zvládat podněty k rizikovému chování a podporovat u žáků zdravé sebevědomí.

Zájemce o anglický jazyk škola připravuje na mezinárodní zkoušky *Cambridge English*. Ve školním roce 2021/2022 zkoušku úspěšně vykonalo 11 žáků. Škola dlouhodobě podporuje u žáků rozvoj logického myšlení hrou šachů, ve které opakovaně získávají ocenění. Různými projekty jsou žáci vedeni k týmové spolupráci a ochotě pomáhat si vzájemně i ostatním. Finanční prostředky, které žáci obdrží ze sběrových akcí, dlouhodobě věnují na ochranu a chov chráněného zvířete v ZOO. V uplynulém školním roce se žáci zapojili do soutěží a olympiád, úspěšní byli např. v matematické olympiádě nebo v odborné soutěži *Talenty pro firmy T-PROFI* s využitím polytechnické stavebnice při montáži technického modelu. Žáci mají možnost rozvíjet své zájmy a dovednosti v zájmových kroužcích a smysluplně tak využít svůj volný čas.

Závěry

Vývoj školy

- Obměna a rozšíření pedagogického sboru včetně asistentů pedagoga, zvýšení počtu žáků a tříd,
- průběžné zlepšování materiálních podmínek školy má pozitivní vliv na vzdělávání,
- od minulé inspekční činnosti se zvýšila úspěšnost žáků druhého stupně ve vzdělávání.

Silné stránky

- Zlepšené materiální podmínky pro činnost školní družiny a vyvážený poměr spontánních a řízených činností se pozitivně promítají do zájmového vzdělávání,
- k minimalizaci rizikového chování žáků přispívá nabídka zájmové činnosti, projektové vyučování, vedení žáků k týmové spolupráci a ochotě pomáhat a převažující oceňování žáků pochvalami,
- možnost přípravy k vykonání zkoušky z anglického jazyka pro zájemce odpovídající mezinárodní klasifikaci jazykových úrovní a jejich úspěšnost.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nižší míra diferenciací a individualizace úkolů, nabídka činností pro nadané a rychleji pracující žáky a s tím související formativní hodnocení ve vztahu k dosaženému pokroku žáka.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit se na účelné nastavení pravidel pro hospitační činnost a vzájemné hospitace a tím účinněji ověřovat úroveň vzdělávání,
- sledovat a vyhodnocovat průběh výuky s ohledem na ověřování funkčnosti poskytovaných podpůrných opatření žákům ve výuce a spolupráci pedagogů s asistenty

pedagoga, pokusit se i o organizační nastavení podmínek pro zapojení výchovné poradkyně,

- v dalším období více soustředit pozornost na diferenciaci obtížnosti úkolů, zařazovat činnosti pro rychlejší a nadanější žáky, posilovat vzájemnou spolupráci žáků a promýšlet účinné formativní hodnocení,
- promyslet nastavení podpory žákům, které se nedaří motivovat v určitých předmětech a hodnocení výrazně vybočuje oproti výsledkům v ostatních předmětech,
- vytvářet ve výuce více příležitostí pro práci s interaktivní technikou a rozvíjet tak digitální kompetence žáků i pedagogů,
- další vzdělávání pedagogických pracovníků více orientovat na aktivní metody a formy vzdělávání, práci s cílem hodiny, součinnost učitele s asistentem pedagoga a formativní hodnocení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 24. 1. 2022
2. Potvrzení ředitele školy ve funkci s účinností od 1. 8. 2018 do 31. 7. 2024
3. Školní matrika, školní rok 2022/2023 (výběr)
4. *Koncepce rozvoje školy na období 2018-2023*
5. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
6. Zápisy z jednání pedagogické rady školní rok 2022/2023
7. Školní řád s účinností od 1. 9. 2022
8. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 1. 9. 2022
9. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Škola pro každého* ve znění dodatku č. 12 s platností od 1. 9. 2022
10. Školní vzdělávací program školní družiny *S kamarády poznáváme svět* s účinností od 1. 9. 2022
11. Třídní knihy a přehledy výchovně vzdělávací práce ve školní družině, školní rok 2022/2023
12. Rozvrhy vyučovacích hodin tříd a pedagogických pracovníků, školní rok 2022/2023
13. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování, školní rok 2022/2023 (výběr)
14. Osobní dokumentace žáků, školní rok 2022/2023 (výběr)
15. Personální dokumentace pedagogických pracovníků, školní rok 2022/2023 (výběr)

16. Dokumentace ke školnímu poradenskému pracovišti a k prevenci rizikového chování žáků, školní rok 2022/2023 (výběr)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková,
školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jaroslav Loučka, školní inspektor

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.